

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

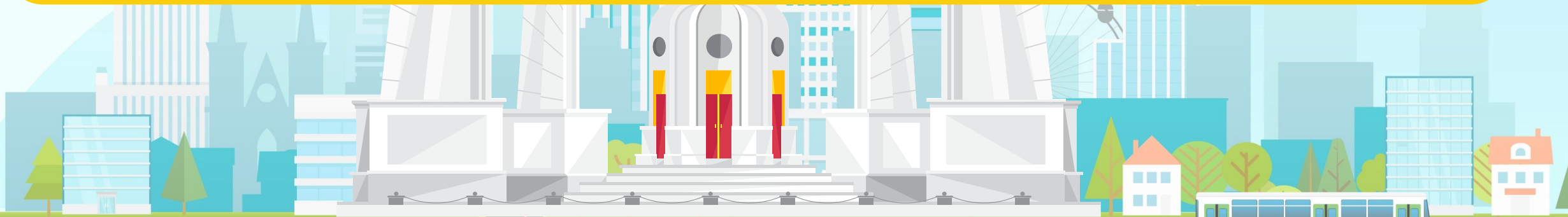
ครูผู้สอน ครูวิจิต ล้อยศ

ครูศิริพร สีนสมุทรไทย

เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- นักเรียนอธิบายการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- นักเรียนวิเคราะห์หน้าที่ขององค์กรอิสระที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีวินัย

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- เห็นความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐที่ส่งผลต่อประชาชนทั่วไปผ่านการตอบคำถามและอภิปรายร่วมกันได้อย่างน้อย ๓ ข้อ

กิจกรรมก่อนบทเรียน

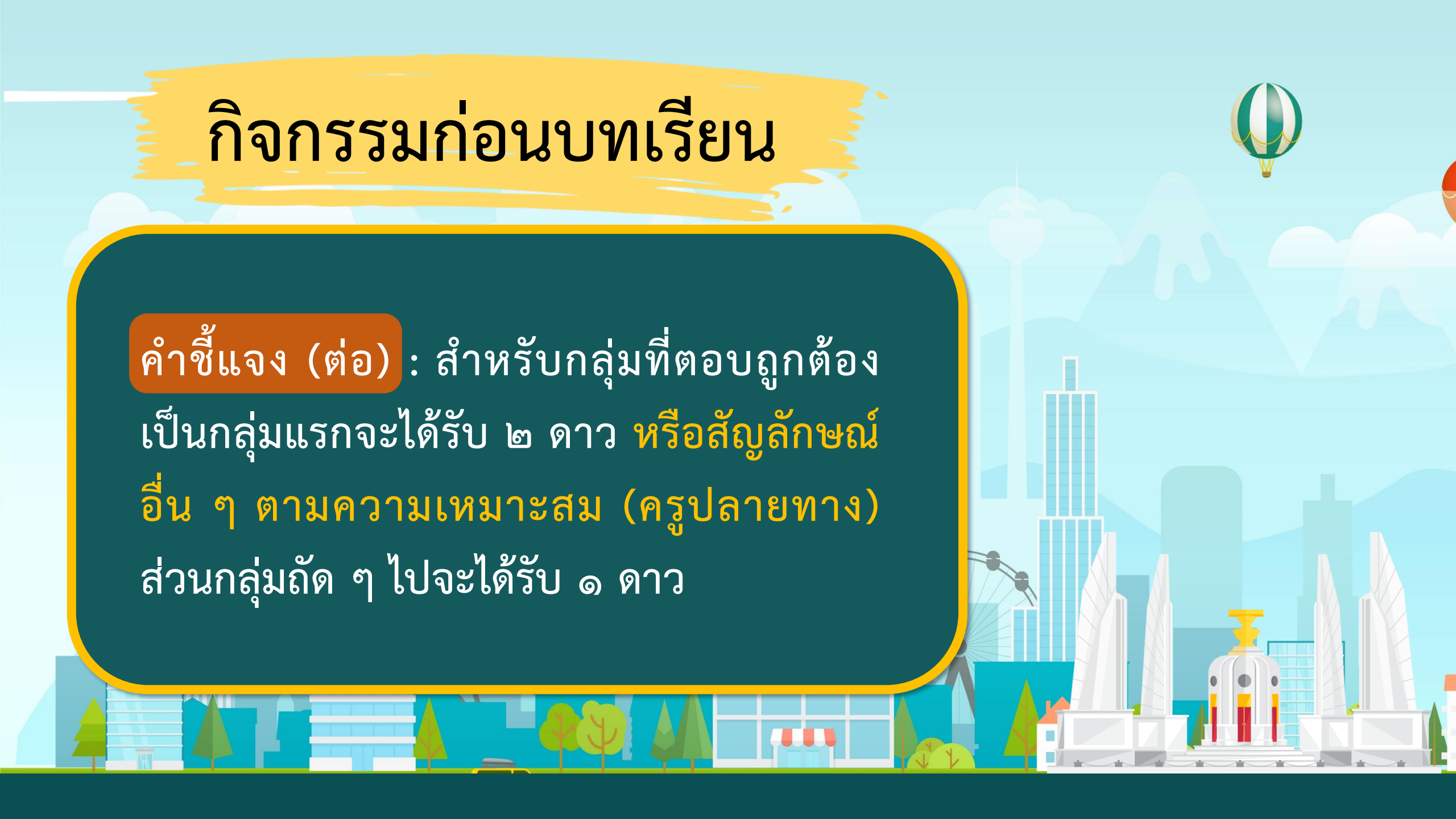

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน หรือ ตามความเหมาะสมของจำนวนสมาชิกภายในห้อง (ครู/นักเรียนปลายทาง) จากนั้น ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และว่องไว โดยเขียนคำตอบลงในกระดาษสมุด หรือกระดาษ A๔ หากกลุ่มใดเขียนคำตอบได้ครบถ้วนก่อน ให้ทั้งกลุ่มยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : สำหรับกลุ่มที่ตอบถูกต้อง
เป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์
อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (ครูปลายทาง)
ส่วนกลุ่มถัด ๆ ไปจะได้รับ ๑ ดาว

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำถาม : นักเรียนคิดว่าการตรวจสอบอำนาจรัฐคืออะไร มีความจำเป็นและสำคัญหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งทำไมต้องมีการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ

หมายเหตุ : ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม โดยสามารถแสดงความคิดเห็นในประเด็นหรือคำถามดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

การตรวจสอบอำนาจรัฐมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อป้องกันและปราบปราม

การทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ทั้งนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

-
-
๑. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง
 ๒. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)

๒. (ต่อ) มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภา
ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความ
โปร่งใสในการบริหารประเทศ โดยมีหน่วยงานที่สำคัญ ดังนี้

-
-
-
๑. **ผู้ตรวจการแผ่นดิน** มีจำนวน ๓ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (ต่อ)

๑. (ต่อ) หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ
เจ้าหน้าที่รัฐ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือ
ประชาชนโดยไม่ได้รับความเป็นธรรม รวมทั้งการดำเนิน
การเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ต่อ)

๑. (ต่อ) ตลอดจนการติดตามประเมินผล จัดทำข้อเสนอแนะใน การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และรายงานผลการตรวจสอบใน การปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทน ราษฎร และวุฒิสภาทุกปี

๒. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีก
๘ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของ
วุฒิสภา (ต่อ)

๒. (ต่อ) มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่สำคัญ ดังนี้

- ใต้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการถอดถอนออกจากตำแหน่งต่อวุฒิสภา
- ใต้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

- กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกต ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี

๓. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน เรียกว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และกรรมการอื่นอีก ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากการแนะนำของวุฒิสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี (ต่อ)

๓. (ต่อ) คณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐาน และเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

กิจกรรมประจำบทเรียน (๑)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปิดป้ายปริศนา และตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง และว่องไว หากกลุ่มใดรู้คำตอบเป็นกลุ่มแรกให้ทั้งกลุ่มยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน กลุ่มที่ตอบถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ

กิจกรรมประจำบทเรียน (๑)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง การตรวจสอบการใช้
อำนาจรัฐ

คำถาม : คำปรีศนาดังกล่าวที่นักเรียนเลือก
เปิดนั้น ตรงกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ใน
การตรวจสอบอำนาจรัฐ หน่วยงานใด

๑

๒

๓

เฉลย

១

២

៣

៤

៥

ទេស

กิจกรรมประจำบทเรียน (๒)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากม้วนกระดาษที่มีข้อความเกี่ยวกับหน้าที่ของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐจำนวน ๑ ม้วน จากนั้นเขียนข้อความในสลากและระบุชื่อหน่วยงานนั้นให้ถูกต้อง

ตัวอย่างเอกสาร

ใบงานที่ ๒๘ เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การตรวจสอบ
การใช้อำนาจรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ รัฐกฎหมายสิทธิไม่ลิดรอน

ใบงานที่ ๒๘ เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ รัฐกฎหมายสิทธิไม่ลิดรอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนข้อความในสลากและเขียนชื่อองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่นั้นให้ถูกต้อง (พร้อมนำเสนอ)

๑. สลากที่ ๑ ข้อความ

เป็นหน้าที่ขององค์กรอิสระ คือ

๒. สลากที่ ๒ ข้อความ

เป็นหน้าที่ขององค์กรอิสระ คือ

๓. สลากที่ ๓ ข้อความ

เป็นหน้าที่ขององค์กรอิสระ คือ

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทป
บันทึกภาพการสอนย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและ
รับชมได้ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่ง
ข้อความผ่านทางอินบ็อกซ์ของ Page Facebook มุลินีธิการศึกษาทาง
ไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

บทเรียนครั้งต่อไป : เรื่อง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล

สิ่งที่ต้องเตรียม : ใบงานที่ ๒๙ เรื่อง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล

สำหรับนักเรียน : ให้นักเรียนต้นทางและนักเรียนปลายทางไปศึกษาข้อมูล

จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล

มาเบื้องต้นก่อนล่วงหน้า

